

LEASING ÎN REPUBLICA MOLDOVA: STATISTICA ȘI IMPORTANȚA

Anastasia PAVLOVA

Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management, grupa C-191, Chișinău, Republica Moldova

anastasia.pavlova@em.utm.md

Rezumat: *Lucrarea reprezintă rezultatele cercetării financiare a mijloacelor fixe acordate în leasing. Activitatea de analiză include nu doar colectarea datelor aferente subiectului cercetat, dar și întocmirea unui diagnostic prin care scopul urmărit este de a analiza dinamica evoluției indicatorilor statistici ai mijloacelor fixe acordate în leasing și în același timp ce schimbări au avut loc de-a lungul timpului privind termenul de achitare a mijloacelor fixe plătite în leasing. Astfel, s-a urmărit nu doar o relatare numerică a rezultatelor obținute prin calculul indicatorilor economici, dar și o interpretare a cauzelor care le-au provocat.*

Cuvinte cheie: *mijloace de transport, termen de achitare, dinamica, pondere, structura.*

În Republica Moldova una dintre cele mai întâlnite probleme este problema investițiilor. Printre cele mai frecvente complicații care apar în activitatea economică a antreprenorilor se numără insuficiența de resurse financiare, timpul îndelungat de obținere a unui credit bancar și dobânzile înalte. Republica Moldova are nevoie de noi strategii de dezvoltare în domeniul investițiilor, iar cea mai optimă soluție o reprezintă operațiunile de leasing. Ca esență leasing-ul este o formă de credit în care compania de leasing este cea care cumpără bunul dorit de client, achitând ulterior acesteia o rată lunară prestabilită în contract [1]. Aceasta este cea mai binevenită soluție în cazul în care persoana dorește să-și achiziționeze un anumit echipament, un mijloc de transport sau chiar o construcție, dar nu dispune de un anumit volum de mijloace bănești, iar creditele bancare nu reprezintă cea mai bună variantă. Serviciile de leasing sunt accesibile atât persoanelor fizice cât și celor juridice și oferă flexibilitate și libertate în alegerea bunului dorit primit în leasing. În calitate de mijloace fixe acordate în leasing pot servi clădirile (inclusiv drepturile de utilizare a acestora), construcțiile speciale, mașinile, utilajele și instalațiile tehnice, mijloacele de transport, inventarul și mobilierul, alte mijloace fixe (investiții capitale pentru mijloace primite în leasing operațional, fonduri de bibliotecă) [2].

Pentru a analiza nivelul de necesitate și aplicabilitate al leasing-ului în activitatea de business și antreprenariat în Republica Moldova, ca sursă va servi Tabelul 1.

Tabelul 1

Evoluția categoriilor de mijloace fixe acordate în leasing în Republica Moldova în lume în perioada 2014-2018

Categoria	2014 (milioane lei)	2015 (milioane lei)	2016 (milioane lei)	2017 (milioane lei)	2018 (milioane lei)
Mijloace de transport	997.7	981.8	1085.2	1335.6	1516.7
Clădiri și construcții speciale	32.4	28.1	55.4	36.2	26.6
Mașini și utilaje	27.3	60.5	88.5	54.8	23.9
Alte mijloace fixe	13.7	18.8	2.4	0.0	16.2
Total	1071.1	1089.2	1231.5	1426.6	1583.4

Sursa: Elaborat de către autor pe baza datelor afișate de www.statistica.md [3]

După cum se observă din datele prezentate în tabel, mijloacele fixe acordate în leasing în Republica Moldova în perioada 2014-2018 au o tendință de creștere, volumul total de mijloace fixe acordate în leasing în anul 2014 a constituit 1071.1 mln lei, iar în anul 2018 - 1583.4 mln lei, ceea ce presupune o creștere de circa 1,47 ori.

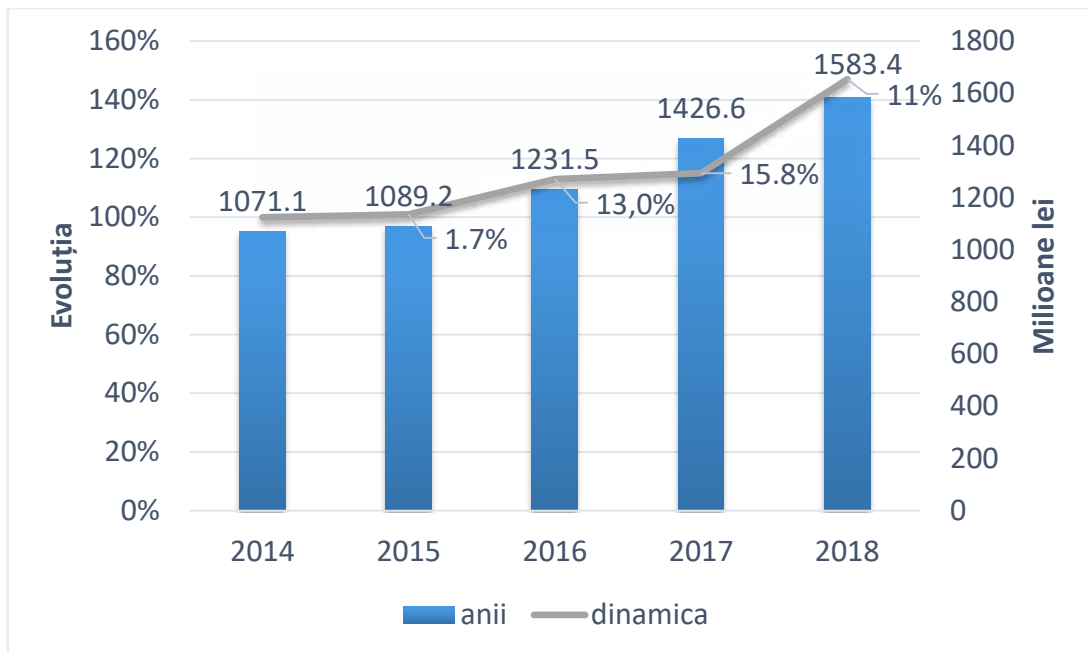

Figura 1. Evoluția valorii mijloacelor fixe acordate în leasing în Republica Moldova pe parcursul anilor 2014-2018

Sursa: Elaborat de către autor pe baza datelor afișate de www.statistica.md [3]

Astfel cele mai considerabile creșteri au fost înregistrate în anul 2017 - cu 15.8 % mai mult față de anul 2016 după care în 2016 – cu 13,0 % mai mult față de anul 2015, în 2018 - cu circa 11% mai mult față de anul 2017 și pentru anul 2015 - cu 1,68% mai mult față de anul 2014.

Pentru a putea constata care este partea care înregistrează cea mai mare pondere în structura mijloacelor fixe acordate în leasing în Republica Moldova în procesul de cercetare va fi luat anul 2017, Figura 2.

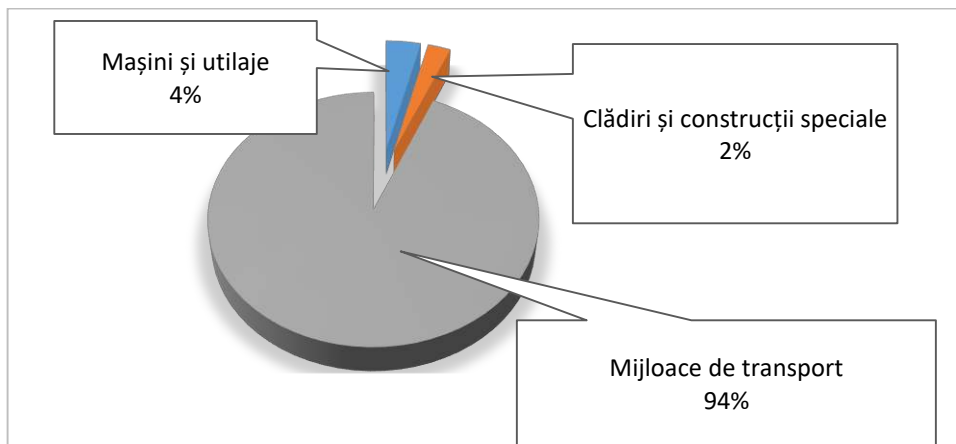

Figura 2. Structura mijloacelor fixe acordate în leasing pe categorii în anul 2017

Sursa: Elaborat de către autor pe baza datelor afișate de www.statistica.md [3]

Deci, analizând informația expusă în „Figura 2” se constată că fiecare categorie de mijloace fixe înregistrează diferite valori procentuale și respectiv și o dinamică caracteristică. Din aceste categorii fac parte următoarele mijloace fixe:

- Mijloace de transport
- Clădiri și construcții speciale
- Mașini și utilaje

Se remarcă faptul că cea mai mare pondere în structura mijloacelor fixe acordate în leasing o dețin mijloacele de transport - 93.6 % care se datorează faptului că mijloacele de transport sunt achiziționate în leasing atât de către agenții economici cât și de către persoanele fizice. Un alt motiv este că transporturile constituie marfa cea mai lichidă (poate fi transformată în bani prin vânzare

imediată) pe piața din Republica Moldova. Pe al doilea loc se amplasează mașinile și utlajele care înregistrează doar 3.8 %, iar pe ultimul loc se amplasează clădirile și construcțiile speciale care indică un rezultat de 2.5 %. Deoarece variația procentuală pe categoriile de mijloace fixe este foarte mare, în continuare va fi analizată evoluția volumului de mijloace de transport acordate în leasing pe parcursul anilor 2014-2018 prezentată în Figura 3.

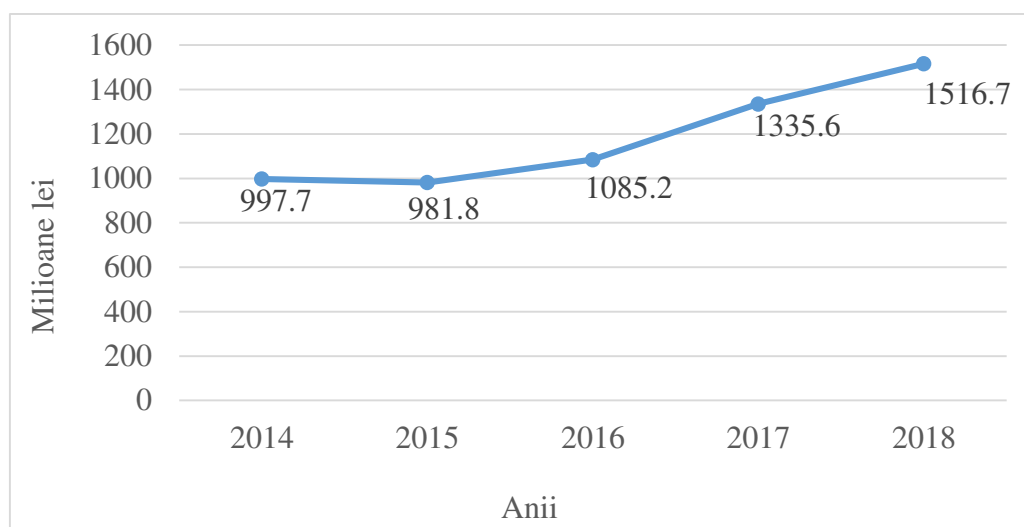

Figura 3. Evoluția mijloacelor de transport achiziționate în leasing 2014 - 2018

Sursa: Elaborat de către autor pe baza datelor afișate de www.statistica.md [3]

Evoluția valorică a mijloacelor de transport acordate în leasing în Republica Moldova în perioada 2014-2018 înscrie o creștere considerabilă aproape uniformă, cu excepția anului 2015 când volumul mijloacelor de transport a scăzut cu 1.59 % față de anul precedent. În scara descendentă pe primul loc se amplasează anul 2017 care a înregistrat o valoare mai mare cu 23% față de anul trecut, pe al doilea loc se amplasează anul 2018 cu 13.5 % mai mult față de anul 2017, pe următorul loc - anul 2016 care și-a mărit volumul cu 10.5% față de anul 2015. În continuare va fi analizată valoarea și structura mijloacelor fixe acordate în leasing cu termen de achitare pe parcursul anilor 2010-2018, Tabelul 2.

Tabelul 2

Mijloacele fixe acordate în leasing cu termen de achitare(2010-2018)

Criteriul de clasificare	2010 (milioane lei)	2011 (milioane lei)	2012 (milioane lei)	2013 (milioane lei)	2014 (milioane lei)	2015 (milioane lei)	2016 (milioane lei)	2017 (milioane lei)	2018 (milioane lei)
< 3 ani	468.9	700.2	515.1	638.5	639.7	659.6	570	631.0	773.4
Între 3-5 ani	65.1	96.8	217.4	462.0	409.2	401.5	575.5	766.2	728.4
>5 ani	1.4	40.2	83.6	36.3	22.2	28.1	86.0	29.5	81.6

Sursa: Elaborat de către autor pe baza datelor afișate de www.statistica.md [3]

Deci, conform datelor expuse în Tabelul 2, se observă o creștere considerabilă de la 65.1 milioane lei la 728.4 milioane lei a volumului mijloacelor fixe acordate în leasing cu termen de achitare de la 3 până la 5 ani, ceea ce presupune o creștere de circa 11.18 ori. Astfel cele mai mari valori au fost înregistrate în anii 2012 de 2.24 ori mai mult față de anul precedent și în 2013 de 2.12 ori mai mult ca în anul 2012. Pe parcursul anilor au fost evidențiate și câteva descreșteri precum, în anul 2014 de 1.12 ori mai puțin față de anul trecut, în 2015 de 1.01 ori mai puțin ca în anul 2014 și în 2018 de 1.1 ori mai puțin față de anul precedent.

În structura mijloacelor fixe acordate în leasing cu termen de achitare pe categorii la fel se remarcă câteva diferențe. Pentru a constata care sunt aceste schimbări va fi analizată Figura 4.

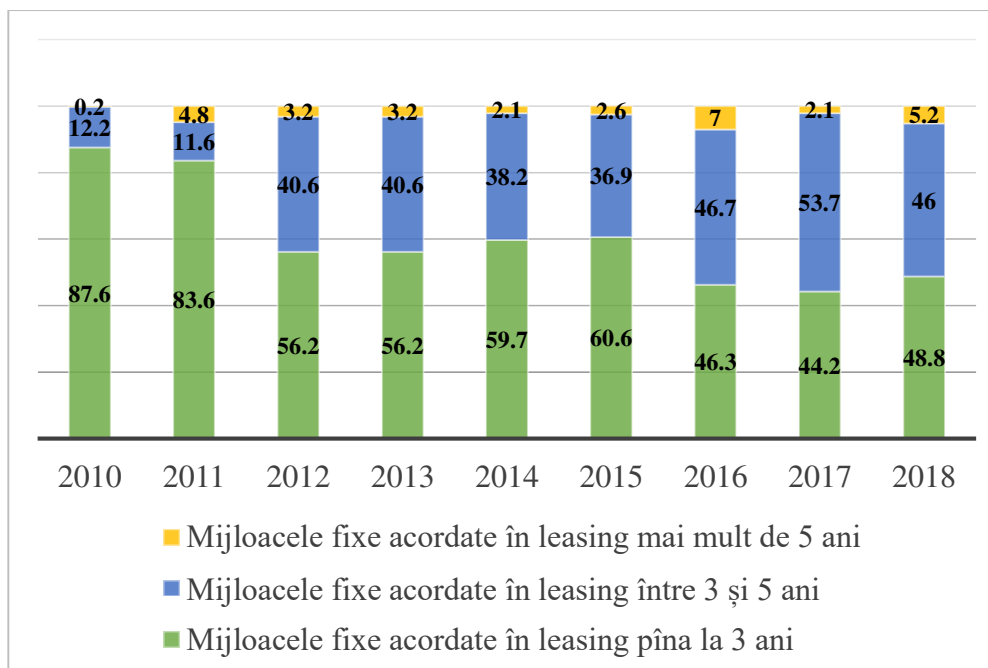

Figura 4. Evoluția structurii mijloacelor fixe acordate în leasing în Republica Moldova pe categorii de termen de achitare în perioada 2010-2018

Sursa: Elaborat de către autor pe baza datelor afișate de www.statistica.md [3]

După cum se vede în anul 2010 cea mai mare pondere în structura mijloacelor fixe acordate în leasing cu termen de achitare pentru anul 2010 o dețin acele mijloace fixe acordate pe termen de până la 3 ani, însă situația se schimbă în anul 2018 unde crește și volumul mijloacelor fixe date în leasing pe termen între 3-5 ani, care înregistrează o valoare de 46 %, deci cu 2,8 % mai puțin față de cele cu termen de achitare până la 3 ani, cealaltă categorie, fiind reprezentată de către celelalte mijloace fixe cu termenul de achitare mai mare de 5 ani, la fel a crescut considerabil de la 0,2 % în anul 2010 la 7% în 2015 (cea mai mare creștere), iar în 2018 a scăzut până la 5%.

Analiza minuțioasă a datelor statistice privind evoluția mijloacelor fixe acordate în leasing arată o ascensiune considerabilă. Astfel, se poate afirma cu certitudine faptul că Republica Moldova deține deja o bază bine formată a sistemului de leasing, ceea ce contribuie foarte mult la dezvoltarea treptată a sferei antreprenoriale și a bussines-ului.

Referințe

1. Bădicu E., Mihaila S. Bazele Contabilității : ASEM, Chișinău - 2019, p. 32.
2. Țurcan R., Statistica generală și economică, Note de curs, Chișinău UTM 2012
3. <https://autoblog.md/ce-este-leasingul-si-ce-trebuie-sa-stiti-neaparat-inainte-de-va-cumpara-o-masina-prin-acesta/>[online]. [accesat 29.02.2020].
4. <https://statistica.gov.md/>[online]. [accesat 08.03.2020].